

نگهداری از ۴۰۰ نسخه خطی فارسی در نجوان

وابسته فرهنگی سرکنسولگری ایران در نجوان گفت: در یکی از روستاهای این جمهوری خودمختار حرکتی بی‌همتای برای امام حسین(ع) در روزهای تاسوعا و عاشورا صورت می‌گیرد و علامتی با قدمت بیش از ۱۵۰ سال در این روستا نگهداری می‌شود.

به گزارش آران نیوز به نقل از فارس، حسین آقازاده، وابسته فرهنگی سرکنسولگری ایران در نجوان معتقد است که این جمهوری خودمختار به عنوان بخشی از کشور آذربایجان، سرزمینی است که با جمهوری اسلامی ایران اشتراکات فرهنگی، اقتصادی، سیاسی، دینی و هنری دارد و سطح روابط و مناسبات این جمهوری خودمختار با کشورمان بر اساس منافع مردمان دو ملت در حال توسعه است.

وی می‌افزاید: توسعه و افزایش ارتباطات بین ملت و کشورمان با این جمهوری خودمختار و به‌خصوص شناخت اساتید و دانشمندان کشورهای منطقه از ظرفیت‌های همدیگر از دیگر برنامه‌های این نمایندگی فرهنگی ایران است.

آقازاده معتقد است که ایران در اذهان مسئولان و مردم این جمهوری خودمختار جایگاه مهمی دارد و تحولات ایران به‌دقت رصد می‌شود. فرهنگ غنی و کهن کشورمان در عرصه هنری و فرهنگی قابل‌توجه آنان است و همواره نسبت به تبادل در حوزه موسیقی، فیلم، استاد و دانشجو علاقه‌مند هستند.

مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانیم:

*در ابتدا، درباره اصول و قواعد حاکم بر جمهوری خودمختار نجوان توضیحاتی دهید.

- جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خودمختار نجوان جمهوری آذربایجان، هم‌مرز هستند و قدمت تاریخی نجوان دیرینه است و به گذشته‌های دور برمی‌گردد، به طوری که مردمان این جامعه معتقدند نخستین محل فرود کشتی حضرت نوح (ع) نجوان بوده است.

مهم‌ترین نکته‌ای که باید بدان توجه کرد این است که نجوان به‌عنوان یک جمهوری خودمختار، سرزمینی با موقعیت استراتژیک است و جزئی از سرزمین جغرافیایی جمهوری آذربایجان محسوب می‌شود و مردم آن در طول تاریخ برای حفظ هویت خود تلاش‌های بسیاری کرده‌اند.

جمهوری خودمختار نجوان را نباید با مقیاس‌های آماری همانند میزان جمعیت و وسعت جغرافیایی با سایر همسایگان مورد مقایسه قرار داد. چراکه سابقه نجوان گویای این است که در تاریخ نقش‌آفرین بوده و شخصیت‌های برجسته ادبی، فرهنگی، علمی و سیاسی در نجوان تربیت شده‌اند. در شرایط فعلی، روابط دوجانبه ما در تمام عرصه‌ها به‌ویژه

در حوزه‌های هنری، علمی، فرهنگی، ورزشی و رسانه‌ای روبه توسعه یافتگی است.

از میان ۱۲ جمهوری خودمختار در آسیا و ۱۷ جمهوری خودمختار در اروپا که در جهان وجود دارد، نجوان بالاترین اختیارات سیاسی و اقتصادی را داراست و در قالب یک دولت؛ امور داخلی خود را تحت نظارت مجلس عالی در چارچوب حاکمیت جمهوری آذربایجان اداره می‌کند. به‌گونه‌ای که مجلس عالی قانون‌گذاری می‌کند. اعضای آن و همچنین رئیس

مجلس عالی به‌عنوان عالی‌ترین مقام از سوی مردم انتخاب می‌شوند. به‌علاوه این جمهوری خودمختار، یک هیات دولت متشکل از ۱۵ وزیر دارد و امور اجرایی را تحت نظارت رییس مجلس عالی عملیاتی می‌کند.

از میان جمهوری‌های خودمختار آسیا و اروپا، نجوان بالاترین اختیارات سیاسی و اقتصادی را داراست

توجه به اصول و قواعد حاکم بر جامعه، مسئولیت‌پذیری و نظم‌پذیری اجتماعی از ویژگی‌های بارز جمهوری خودمختار نجوان است. روابط اجتماعی در این جمهوری خودمختار بر اصول ارزشی استوار است و نظم اجتماعی در آن از سطح بالایی برخوردار است.

*وضعیت رعایت قوانین و آداب شهرنشینی در جمهوری خودمختار نجوان به چه صورت است؟

از آنجایی‌که زندگی شهری نیازمند توجه به قوانین و آداب شهرنشینی است، فرایند زندگانی مردم جمهوری خودمختار نجوان براساس اصول و قوانین و رعایت نظم و انضباط بنا نهاده که باید گفت این خصیصه مهم همواره در تمام ابعاد جامعه نجوان استمرار دارد.

طی آمار رسمی که از جمعیت این کشور حاصل شده، تعداد ۴۳۰ هزار نفر در جمهوری خودمختار نجوان زندگی می‌کنند و نکته قابل‌توجه عدم بیکاری در میان آحاد مردم این جامعه است. همچنین، مردم این جمهوری خودمختار از امنیت و اعتماد اجتماعی بالایی برخوردارند و با خلاقان و بزهکاران برخورد قاطعانه قانونی می‌شود.

بر طبق آمار رسمی، تعداد ۴۳۰ هزار نفر در جمهوری خودمختار نجوان زندگی می‌کنند

در این جامعه، نظام انتخاباتی و حزبی اجرا می‌شود که در چارچوب نظام حزبی می‌توانند تحولات اجتماعی داشته باشند.

همینطور مسئولان عالی‌رتبه نجوان نسبت به جایگاه بانوان و خانواده دیدگاه ویژه‌ای دارند به‌گونه‌ای که اخیراً یکی از بانوان فرهنگی را به‌عنوان وزیر جمهوری آذربایجان منصوب کرده‌اند و الویه حمزه او را به‌عنوان نماینده مجلس ملی انتخاب کرده‌اند.

*شرایط بانوان و خانواده در جمهوری خودمختار نجوان چگونه است؟ (توجه به بحث آموزش و فرهنگ)؟

بحث تشویق و ترغیب بانوان برای نقش‌آفرینی فعالانه در جامعه و تشکیل خانواده، از جایگاه مهمی در این جامعه برخوردار است و در راستای آن کمیته‌ای برای رسیدگی به امور بانوان و خانواده و حمایت از آنان تشکیل شده که بیانگر اهمیت این مقوله است. این کمیته در قالب برنامه‌های فرهنگی، هنری و آموزشی به تحکیم خانواده می‌پردازد.

مسئولان عالی‌رتبه نجوان به مدارس در چارچوب کلی آموزش عمومی توجه خاصی دارند. برای این مهم، برنامه‌های مدونی که از سوی مسئولان ابلاغ شده، در حال تحقق است و در واقع استانداردهای را که برای زیرساخت‌های مدارس مشخص کردند و بر مبنای آن بهترین ساختمان‌ها را در شهر و روستاها برای مدارس اختصاص می‌دهند؛ به این ترتیب نوعی

نمادسازی فرهنگی کردند.

یک هدف دیگر نیز به طور غیرمستقیم در این قالب دنبال می‌شود و آن این است که مهاجرت از اماکن کوچک به اماکن بزرگ چه در سطح محلی و چه در سطح ملی مهار شود و امکانات اولیه زندگی نوین در تمام نقاط جمهوری خودمختار نجوان فراهم شود.

*نسبت به ائمه معصومین (ع) در این جمهوری خودمختار به چه میزان توجه می‌شود؟

یکی از روستاهای این جمهوری خودمختار که تاریخ دیرینه‌ای دارد، روستای تیوی است و اهالی آن به حرکت بی‌همتا امام حسین (ع) اعتقاد وافری دارند. به‌گونه‌ای که علم حسینی با قدمت بیش از ۱۵۰ سال را حفظ و نگهداری کرده‌اند و در مراسم روزهای تاسوعا و عاشورا در معرض نمایش عموم قرار می‌دهند و از اقصی نقاط جمهوری آذربایجان

برای دیدن این علم به روستای تیوی سفر می‌کنند و مراسم پرشور امام حسین(ع) را از نزدیک می‌بینند و هر بار که مسولان امور دینی از شهر باکو خواسته‌اند این علم مقدس را برای نگهداری و نمایش به باکو ببرند، مردم روستا به‌هیچ‌وجه اجازه ندادند. این مهم نشانگر توجه و اهمیت آنان به مقوله فرهنگ است.

علم حسینی با قدمت بیش از ۱۵۰ سال در روستای تیوی نجوان نگهداری و در معرض نمایش عموم در روزهای عاشورا و تاسوعا قرار می‌گیرد

به تعبیر سرکنسول کشورمان در اکثر جلسات، رئیس مجلس عالی جمهوری خودمختار نجوان بارها نسبت به‌ضرورت توجه و اهمیت دادن به آموزه‌های رفتاری مسلمانان تأکید کرده است؛ نقل‌قول روایات و احادیث از ائمه معصومین (ع) به‌ویژه امام علی (ع) ویژگی بارز رییس مجلس عالی است.

*در حوزه فرهنگی چه رویکردی از سوی نمایندگی فرهنگی کشورمان دنبال می‌شود؟

صبغه کار این نمایندگی بر رویکرد توسعه روابط هنری، علمی، فرهنگی، ورزشی و رسانه‌ای نهاده شده است. حمایت و فعال‌سازی و اتاق ایران، برگزاری نشست علمی ویژه سالگرد ارتحال امام خمینی (ره) با حضور اساتید ایرانی و نخجوانی، اعزام فارسی‌آموزان این جمهوری خودمختار به ایران برای حضور در هشتمین دوره دانش‌افزایی زبان فارسی و اعزام دو هنرمند برای شرکت در نمایشگاه بین‌المللی صنایع‌دستی تهران و هماهنگی عرضه محصولات بازی‌های فکری و صنایع‌دستی نمایشگاه نخجوان از جمله برنامه‌های فرهنگی کشورمان در این جمهوری به شمار می‌رود.

همچنین، تبیین بنیادهای فکری امام خمینی (ره) از اولویت‌های این نمایندگی فرهنگی است که در قالب برگزاری نشست علمی و سخنرانی اساتید و صاحب‌نظران؛ مقالات سخنرانان را ترجمه، چاپ و منتشر کردیم تا اندیشه‌های آن حضرت در حوزه‌های اخلاقی، تربیتی و عرفانی در جمهوری خودمختار نخجوان به‌ویژه نسل جوان معرفی به‌صورت علمی معرفی شود.

از آنجایی که ویژگی‌های بی‌نظیر انقلاب اسلامی ریشه در افکار، باورها، منش و کردار امام راحل دارد، از این‌رو، در نشست علمی بررسی اندیشه‌های ناب ایشان در سال گذشته، رئیس اداره وزارت خارجه نخجوان نیز با اشاره به ویژگی‌های مردمی امام خمینی (ره) گفت: این رهبر بزرگ تنها موجب تغییر سیاسی در ایران نشد، بلکه طرز تفکر مسلمانان را در جهان تغییر داد و در اذهان آنان انقلاب کرد.

شرکت دو استاد نخجوانی در جشنواره بین‌المللی نشان فرهنگی شهریار نخستین جشنواره بین‌المللی نشان فرهنگی شهریار با هدف گسترش همکاری‌های دانشگاهی در زمینه‌های مختلف علمی و فرهنگی برای تثبیت توازن قدرت منطقه‌ای در سطح بین‌الملل و تقویت ارتباطات علمی و فرهنگی، گسترش تعامل دانشگاه‌ها و ملت‌های منطقه با فرهنگ و تاریخ و میراث مشابه و با حضور دو نفر از اساتید برجسته نخجوانی در دانشگاه تبریز برگزار شد.

توسعه و افزایش ارتباطات بین ملت و کشورمان با این جمهوری خودمختار و به‌خصوص شناخت اساتید و دانشمندان کشورهای منطقه از ظرفیت‌های همدیگر از دیگر برنامه‌های این نمایندگی فرهنگی ایران است.

توسعه روابط بین ملت و کشور ایران و جمهوری نخجوان از برنامه‌های این نمایندگی فرهنگی ایران است *مهم‌ترین اقدامات نمایندگی فرهنگی ایران در حوزه زبان فارسی در جمهوری خودمختار نخجوان را شرح دهید؟ در حوزه زبان فارسی تلاش‌های بسیاری برای داشتن نقش پررنگ شده است، اما پس از 25 سال توانستیم برای نخستین‌بار یک استاد ایرانی برای آموزش زبان فارسی به نخجوان دعوت کنیم که منجر به تشویق و ایجاد انگیزه برای دانشجویان غیر ایرانی شد؛ اکنون هر دو سال یک‌بار دانشگاه دولتی نخجوان در رشته آموزش مترجمی زبان فارسی دانشجوی می‌پذیرد و آموزش زبان فارسی بطور مستمر در این دانشگاه بطور متداوم برگزار می‌شود.

اساتید زبان فارسی نخجوان دارای برنامه درسی مصوب هستند که برای آموزش از منابع ادبیات کلاسیک و معاصر بهره می‌گیرند. کتاب‌های آموزشی زبان فارسی نوشته صفار مقدم برای این رشته تحصیلی تعیین شده که در خلال برگزاری کلاس‌ها از کتاب‌های سعدی، حافظ و فردوسی نیز استفاده می‌کنند.

ترجمه کتاب‌های آموزشی زبان فارسی به زبان آذربایجانی همینطور، بنابر درخواست اساتید و دانشجویان نخجوانی، کتاب‌های آموزشی زبان فارسی که با زبان واسط «انگلیسی» را در اختیار داشتند را به آذربایجانی ترجمه کردیم. همچنین، یکی از فعالیت‌های مهم اجراشده در نخجوان معرفی نهضت ترجمه تحت عنوان طرح تاپ است که در خلال آن 50 اثر برجسته زبان فارسی انتخاب و با استادان و محققان و ناشران محلی مشاوره علمی شد و در مرحله اول تعداد 10 اثر برگزیده شده‌اند و تعداد پنج کتاب با عناوینی چون مفاهیم حکمت و عرفان نظامی گنجوی، خلوت انس، اندیشه‌های امام خمینی (ره) و ... ترجمه و به مرحله اولیه چاپ رسیده‌اند.

*چه تعداد نسخ خطی به زبان فارسی در جمهوری خودمختار نخجوان موجود است؟ اتاق ایران و شرق‌شناسی آکادمی علوم نخجوان به‌عنوان یک مرکز ایران‌شناسی و محل بهره‌گیری از منابع زبان و ادبیات فارسی، در سال 2007 میلادی تشکیل شده و فعالیت خود را آغاز کرده است. این مرکز محلی برای مراجعه استادان و دانشجویان زبان و ادبیات فارسی نخجوان به شمار می‌رود که آثار متعددی در موضوعات مختلف را در خود جای داده است.

فخرالدین ایلازوف، یکی از استادان برجسته نخجوان، مدیریت این مجموعه و همچنین بخش نسخ خطی آکادمی علوم نخجوان را بر عهده دارد. وی اهتمام زیادی در خصوص تجهیز اتاق ایران و شرق‌شناسی آکادمی داشته و بر تقویت منابع علمی و ادبی این مجموعه در موضوعات ادبیات نوین، ادبیات ترجمه‌شده، لغت‌نامه امروزگان، فهرست کتاب‌شناختی نسخ خطی کتابخانه‌های ایران، تفاسیر معتبر قرآن کریم و ... تأکید دارد.

حدود 451 نسخ خطی به زبان و خط فارسی و آذری در این جمهوری خودمختار موجود است که برخی از آن‌ها به زبان و خط فارسی نگاشته شده است به‌نوعی که می‌توان گفت، بخشی از ریشه و هویت تاریخی در منابع دیرینه فارسی نقش بسته است و بسیار به تبادل نسخ خطی علاقه‌مندند.

حدود 451 نسخه خطی به زبان و خط فارسی و آذری در جمهوری خودمختار آذربایجان است که برخی به زبان و خط فارسی نگاشته شده است *لطفاً در خصوص توافق‌نامه‌های فرهنگی فی مابین دو کشور بگویید؟

برای نخستین‌بار، «روزهای فیلم ایران» با نمایش فیلم‌های ملک سلیمان، امروز و یک حبه قند در جمهوری خودمختار نخجوان برگزار می‌شود که تا به حال سابقه چنین رویدادی را فی مابین دو کشور نداشتیم.

همچنین، هر دو سال یک‌بار جشنواره بین‌المللی نقاشی نخجوان برگزار می‌شود که دو سال قبل دو تن از ایرانیان در این جشنواره حضور یافتند و در جشنواره سال 2016 میلادی، پنج نفر از هنرمندان ایرانی از سه استان آذربایجان شرقی، غربی و اردبیل شرکت کردند و آثار هنرمندان ایرانی به‌عنوان آثار برتر انتخاب شده‌اند.

سرمایه‌های فرهنگی شامل اشتراکات معنوی، زبانی، تاریخی و فرهنگی میان دو کشور موجود است که می‌توان به آن تکیه کنیم. فعالیت در رسانه‌های جمعی، میزگردهایی در خصوص موسیقی، حضور اساتید ایرانی و انتشار تعداد 15 خبر از کشورمان در روزنامه «دروازه شرق» از دیگر برنامه‌های نمایندگی فرهنگی در نخجوان به شمار می‌رود.

ایران در اذهان مسئولان و مردم این جمهوری خودمختار جایگاه مهمی دارد و تحولات ایران به‌دقت رصد می‌شود. فرهنگ غنی و کهن کشورمان در عرصه هنری و فرهنگی قابل‌توجه آنان است و همواره نسبت به تبادل در حوزه موسیقی، فیلم، استاد و دانشجو علاقه‌مند هستند.